

CZERWIŃSK JAKO MIEJSCE SPOTKANIA
przestrzeń * człowiek * obecność
DUCHOWA STOLICA MAZOWSZA

100-LECIE SALEZJANÓW W SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ W CZERWIŃSKU NAD WISŁĄ

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
08-09 WRZEŚNIA 2023

Bazylika NMP, ul. Klasztorna 23, Czerwińsk nad Wisłą

ORGANIZATORZY

- Salezianie Czerwińsk nad Wisłą
- Miasto i Gmina Czerwińsk nad Wisłą
- Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW

PATRONI MEDIALNI

- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Stowarzyszenie nasz Czerwińsk nad Wisłą
- Stowarzyszenie Genius Loci
- Gość Niedzielny
- TVP3 Płock

KOMITET NAUKOWY

- Dr hab. Jeremi T. Królikowski, prof. SGGW
Przewodniczący
- Ks. prof. Danel Brzeziński
UMK w Toruniu
- Ks. prof. zw. T. Lewicki
Uniwersytet Państwo Watykańskie
- Ks. prof. Zdzisław Madej
Akademia Muzyczna w Krakowie
- Ks. prof. Janusz Nowiński
UKSW w Warszawie
- Prof dr hab. Axel Schwerk
Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW
- Dr hab. Waldemar Siemiński
Instytut Rozwoju Miast i Regionów
Warszawa-Kraków
- Prof. dr hab. Jan St. Wojciechowski
- Dr Anna Długozima
Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW
- Dr Ewa Kosiacka-Beck
Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW
- Dr Ewa A. Rykała
Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW

KOMITET ORGANIZACYJNY

- Ks. Łukasz Mastalerz
Przewodniczący
- Dr Anna Długozima
Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW
- Marcin Gortat
Burmistrz miasta Czerwińsk nad Wisłą
- mgr Agata Jojczyk
Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW
- Dr Ewa Kosiacka-Beck
Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW
- Dr Ewa A. Rykała
Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW
- Piotr Ziemkiewicz
Urząd Miasta Czerwińsk nad Wisłą
- Dariusz Umięcki
Historyk, regionalista

CZERWIŃSK JAKO MIEJSCE SPOTKANIA
przestrzeń * człowiek * obecność
DUCHOWA STOLICA MAZOWSZA

100-LECIE SALEZJANÓW W SANKTUARIUM MATKI BOŻEJ W CZERWIŃSKU NAD WISŁĄ

Komunikat I

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA NAUKOWA
08-09 WRZEŚNIA 2023

Bazylika NMP, ul. Klasztorna 23, Czerwińsk nad Wisłą

Wartości każdego miejsca narastają przez lata, mają swoją historię, pamięć i ludzi wokół.

Z miejscami łączą się wydarzenia a z nimi postacie, które swymi aktywnościami powodują przemiany w sferze materialnej krajobrazu ale i duchowej. Pojawia się potrzeba i wola ich ukształtowania tak, by stały się wyrazem tożsamości i unikatowego ducha miejsca. Taka jest też historia Czerwińska nad Wisłą z majestatycznymi wieżami Bazyliki Matki Bożej Pocieszenia, romańskiej „perły Mazowsza” wyrastające z krajobrazu a równocześnie z nim zintegrowanej niczym „dusza i ciało”. Ten silny historyczny wzorzec wraz ze średniowiecznym zespołem klasztornym, pamięcią o przeprawie wojsk króla Władysława Jagiełły, zmierzających pod Grunwald ale i stuletnią obecnością Salezjanów w tym miejscu, zaowocowały wieloaspektowymi działaniami na rzecz rozwoju i krzewienia wiary i kultury. Czerwińsk minionych 100-tu lat to także miejsce skrzyżowania się dróg wielu wielkich Polaków, o których pamięć jest naszą odpowiedzialnością przed przyszłymi pokoleniami i potrzebą wskrzeszenie dawnej rangi miasta jako „Duchowej stolicy Mazowsza”.

W imieniu Organizatorów zapraszamy do wzięcia udziału w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej, której celem będzie ukazanie: przeszłości czyli historii i tradycji, z której Czerwińsk jako Duchowa Stolica Mazowsza wyrasta; teraźniejszości, która opiera się na właściwej identyfikacji własnej tożsamości i pielęgnowaniu niezbywalnych wartości, zarówno tych materialnych jak i duchowych, konstytuujących od wieków to miejsce; przyszłości, która ma być ukierunkowana na odkrywanie drzemiącego w tym miejscu potencjału i jego właściwy rozwój.

W ramach realizacji wydarzenia oprócz dwudniowej Konferencji planowany jest program kulturalny m.in. spektakl teatralny i koncert organowy, a także wydawnictwo materiałów pokonferencyjnych.

Prosimy o potwierdzenie chęci uczestnictwa do dnia 1 września 2023 na adres mailowy organizatora: czerwinsk.konferencja@gmail.com

rys. Aleksandra Rykala

*Czerwiński genius loci rozpościera się
w rozległej perspektywie Wisły,
dąży w górę w pnących się ku niebu
bryłach świątyni i klasztoru na wzgórzu,
przemyka na dole w zabudowaniach miasteczka.
Można go dostrzec z daleka znad rzeki, ze wzgórza,
przeżyć w bliskości przyrody i murów wyrastających z krajobrazu.
Ujawnia się i utrwała poprzez dzieje, prowadzi ku przyszłości...
A ma go w swej opiece Matka Boża Pocieszenia.*

Jeremi T. Królikowski - 2020

Autentyczność, silny kontekst krajobrazowy i powiązania widokowe wzgórza klasztornego z doliną Wisły, niegdyś centrum życia duchowego i społecznego, współcześnie determinują charakter miejsca. Wniosłe, sakralne formy architektoniczne – dwie, majestatyczne wieże bazyliki to silny historyczny wzorzec i punkt wyjścia do tworzenia współczesnej architektury sakralnej czy miejskiej w Czerwińsku. Wieże wyposażone są w symboliczne biforia, stanowiące filtr Przykazań Bożych, łącząc tym samym sacrum i profanum.

Konferencja naukowa jest kontynuacją działań z 2018 r. i jej efektu w formie publikacji Wydawnictwa Salezjańskiego z 2018 roku, pt. Czerwińsk nad Wisłą, historia – rozwój – wyzwania, które stały się czynnikami inicjującymi dalsze działania w temacie kształtowania i ochrony zabytkowej przestrzeni Czerwińska. Podjęte działania są kontynuacją wspomnianej przez Jakuba Lewickiego: „... nowej ery intensyfikującej badania, konserwację zabytkowego zespołu kościoła, klasztoru, jak i zabudowy miasta” i słów Barbary Jezierskiej, że „(...) istnieje potrzeba ochrony ale też i promocji oraz wykorzystania zasobów tutejszego dziedzictwa kulturowego”.

Te ambitne cele, mogą doczekać spełnienia tylko dzięki, konsekwentnej synergii działań, zarówno gospodarzy, włodarzy miasta, ekspertów z różnych dziedzin, jak i aktywności społeczeństwa lokalnego, pobudzenie świadomości historycznej mieszkańców, aktywizacja życia miejskiego.

Zapraszam w imieniu Organizatorów
Ks. Proboszcz PMP, Łukasz Mastalerz, SDB

PATRONI:

ORGANIZATORZY:

CZERWIŃSK JAKO MIEJSCE SPOTKANIA
przeźren * człowiek * obecnoś
DUCHOWA STOLICA MAZOWSZA

PLAN KONFERENCJI DZIEŃ PIERWSZY - 8 WRZEŚNIA 2023

Bazylika NMP, ul. Klasztorna 23, Czerwińsk nad Wisłą

PANELE TEMATYCZNE: 10.00-16.00

Wprowadzenie | ks. proboszcz, Łukasz Mastalerz
Minister | prof. Piotr Gliński
Burmistrz Miasta i Gminy | Marcin Gortat

PRZESZŁOŚĆ - HISTORIA I TRADYCJA: 10.10 - 15.50

10.10 - 11.00

Wprowadzenie | ks. prof. Janusz Nowiński SDB

Tron Najjaśniejszej Nieba y Ziemi Krolowej Nayświętszej Maryi Panny, Przecudowney w Obrazie Jasney Gory Czerwinskyey, Pod pilną stażą ... Kanonikow, Regularnych, Lateranenskich zostaiącym ... wielkimi dudami ... Jasnieiaczy ... Pod zaszczytem ... X. Jana, Fabiana, Zdzieborskiego Kanonikow Regularnych, Lateranenskich ... Kongregacyi Czerwinskyey Opata ... Wystawiony.

- Opracowanie historyczne | prof. Radosław Lolo
- Opracowanie mariologiczne | ks. prof. Janusz Królikowski
- Opracowanie językowe | prof. Jacek Głazewski

PRZERWA KAWOWA - 30 min

11.30 - 12.30

- Działalność ks. Eugeniusza Gruberskiego | Aleksandra Dąbkowska
- O historii i charyzmacie Salezjanów | dr Karol Domagała SDB
- Kardynał Hlond a Salezjanie w Czerwińsku | prof. Jan Żaryn
- Przybycie salezjanów do Czerwińska - Dwudziestolecie międzywojenne i czasy II wojny światowej | ks. dr Krzysztof Lis SDB

PRZERWA LUNCHOWA - 60 min

WERNISAŻ WYSTAWY ARTYSTYCZNEJ „SACRUM” | na wirydarzu klasztornym

13.30 - 14.30

- Czerwińsk Abp Antoniego Baraniaka SDB | dr Jarosław Wąsowicz SDB
- Obecność Salezjanów w Czerwińsku. Dzieła: nowicjat, sierociniec, aspirantat, oratorium. | ks. prof. Jan Pietrzykowski SDB
- Scena teatralna w Czerwińsku. Misterium | ks. dr hab. Tadeusz Lewicki SDB
- Dorobek muzyczny Salezjanów w Czerwińsku | ks. prof. Kazimierz Dąbrowski

PRZERWA KAWOWA - 20 min

14.50 - 15.50

- Sanktuarium Pani Mazowska, działalność duszpasterska. Nowenna i inne formy kultu sprawowane w Czerwińskim Maryjnym Sanktuarium | ks. prof. Daniel Brzeziński
- Zachowanie dziedzictwa niematerialnego | Dariusz Umięcki
- Czerwińskie wydarzenia kulturalno-muzyczne | ks. Mariusz Lach SDB
- Działalność Ośrodka Młodzieżowo-powołaniowego Emaus | ks. Przemysław Kawecki SDB

PODSUMOWANIE/ DYSKUSJA: 16.00-17.00

PRZERWA KAWOWA - 20min

18.00 MSZA ŚWIĘTA ODPUSTOWA

19.00 KOLACJA

20.00 PROGRAM ARTYSTYCZNO-KULTURALNY

CZERWIŃSK JAKO MIEJSCE SPOTKANIA
przestrzeń * człowiek * obecność
DUCHOWA STOLICA MAZOWSZA

PLAN KONFERENCJI DZIEŃ DRUGI - 9 WRZEŚNIA 2023

Bazylika NMP, ul. Klasztorna 23, Czerwińsk nad Wisłą

KONCERT ORGANOWY | 10.00-11.00

PANELE TEMATYCZNE | 11.00-17.00

TERAŹNIEJSZOŚĆ - TOŻSAMOŚĆ I WARTOŚCI 11.00 - 12.30

11.00 - 12.00

- Genius loci Czerwińska | dr hab. Jeremi T. Królikowski, prof. SGGW
- Miasto i Gmina Czerwińsk dzisiaj | Marcin Gortat burmistrz miasta Czerwińsk nad Wisłą
- Inicjatywy czerwińskie | Dorota Rosińska Stowarzyszenie nasz Czerwińsk nad Wisłą
- Architektura ducha | ks. prof. Zdzisław Madej

PRZERWA KAWOWA - 30min

12.30 - 13.30

- Konserwacja w służbie człowiekowi | Marianna Otmianowska
- Sacrum w krajobrazie | dr Romana Rupiewicz
- Sacrum wczoraj i dzisiaj/ sacrum w malarstwie | dr hab. Tomasz Nowak, dr Michał Banaszek
- Komparacja programów ogrodów klasztornych w Czerwińsku nad Wisłą i Felicjanowie | Sławek Markowski

PRZERWA LUNCHOWA - 60min

PRZYSZŁOŚĆ - POTENCJAŁ I ROZWÓJ 13.30 - 15.00

14.30 - 16.00

- Sacrum ukryte w przyrodzie Czerwińska | mgr Agata Jojczyk, Izabela Dymitryszyn
- Wizja rozwoju i zagospodarowania wzgórza czerwińskiego | dr inż. Anna Długozima, dr inż. Ewa Kosiacka-Beck, dr inż. Ewa A. Rykała
- Niech Czerwińsk pozostanie Czerwińskiem | dr hab. Waldemar Siemiński
- Racjonalna wizja zmian | prof. Jakub Lewicki

PODSUMOWANIE/ DYSKUSJA 16.00-17.00

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Kultura – Interwencje. Edycja 2023